Godātais Saeimas priekšsēdētāj!

Cienījamās deputātes un godātie deputāti!

Latvijas cilvēki!

Pirms nepilna pusgada, 28. maijā, es stāvēju šajā pašā tribīnē. Toreiz sāku ar atzīšanos, ka vēl pirms divām nedēļām man nebija ne mazākās nojausmas, ka kandidēšu uz Ministru prezidenta amatu.

Atzīšos , ka toreiz viss likās vienkāršāk. Saka, ka divreiz vienā upē neiekāpsi. Es kāpju otro reizi. Maijā tajā ielēcu ar galvu pa priekšu. Šodien upē kāpju, apzinoties straumes spēku.

Toreiz gribēju, lai valdība asociētos ar diviem vārdiem: ātrums un atbildība. Solīju atklātu valodu, nevis debesmannu. Un teicu, ka 3. oktobris būs atzīme mūsu darbam.

Atzīme ir saņemta. Vēlētāji Apvienotajam sarakstam uzticēja 41 mandātu. Paldies par to. Aiz katra mandāta ir cilvēki, kuri mums noticēja. Viņu uzticība man ir gan liels pagodinājums, gan milzīga atbildība.

Taču tajā pašā dienā gandrīz puse balsstiesīgo uz iecirkņiem neatnāca. Tā bija zemākā aktivitāte Saeimas vēlēšanu vēsturē. Arī tā ir atzīme. Un ne tikai atzīme – tas ir brīdinājums. Mums visiem.

Daudzi no tiem, kuri neatnāca, mums ir pateikuši skaidri: viņi vairs netic ne politiķiem, ne valdībai, ne Saeimai. Esmu pateicīgs arī šiem cilvēkiem. Viņi mums ir devuši skaidru uzdevumu – strādāt un pierādīt, ka var būt citādāk.

Tāpēc šodien nesākšu ar jauniem solījumiem. Sākšu ar atskaiti: ko teicu maijā, kas no tā iznācis, kur kļūdījos un ko esmu sapratis. Tikai pēc tam lūgšu jūsu uzticību.

Maijā teicu: Latvijas sabiedrība pieprasa citu ātrumu. Toreiz valdību izveidojām deviņās dienās. Šoreiz pagāja ilgāks laiks - *13 dienas* .

Maijā upē bija jālec ar galvu pa priekšu, jo laika nebija. Šoreiz upē bija jāiekāpj prātīgi. Valdību četriem gadiem neveido desmit dienās.

Maijā es solīju trīs lietas. Ātrumu. Atklātu valodu. Atbildību.

No ātruma es neatkāpjos. Katrs, kurš sēdējis pie stūres, zina: pirmajā ātrumā tālu neaizbrauksi. Pārāk ilgi tajā esam braukuši. Pārslēgt ātrumus jāiemācās gan valsts pārvaldei, gan lēmumu pieņēmējiem *(pauze)* . Taču mēdzu sev arī atgādināt: dažkārt lēnāk ir ātrāk.

Lēnāk gan nenozīmē atlikt. Katrs atlikts lēmums ir pazaudēts laiks. Laiks, ko esam atdevuši citiem. Atlikts lēmums sadārdzina projektu, padziļina problēmu un sašaurina izvēli. Un aiz katra atlikta lēmuma ir cilvēki. Tie, kuri gaida.

Solīju, ka nesolīšu debesmannu un runāšu atklāti. Šo solījumu esmu turējis. Jā, piekrītu, reizēm mana valoda bijusi pārāk tieša. Taču joprojām esmu pārliecināts: Latvijas cilvēki nav jāsaudzē no patiesības. Viņi ir jāsaudzē no meliem un liekulības.

Maijā teicu, ka nebaidos uzņemties atbildību par problēmām, kuras gadiem cits citam tika mestas kā karsti kartupeļi. Uzņēmos. Un tie joprojām ir karsti. Smagākie jautājumi nav līdz galam atrisināti. Taču šodien tie ir apzināti, izpētīti un iekustināti. Vagons kustas – lēnām, bet uz priekšu.

Tāda ir mana atskaite. Ne viss, ko solīju, ir izdarīts. Bet nekas no tā, ko solīju, nav aizmirsts.

Maijā šajā tribīnē es teicu: “Kļūdas būs. Un arī es tās pieļaušu.”

Kolēģi, šo solījumu esmu izpildījis ar uzviju.

Apsolu, ka kļūdas būs arī turpmāk. Smags darbs nav iespējams bez klupieniem un kritieniem. Bet apsolu arī to, ka vairāk nekā jebkad esmu gatavs atbildēt par rezultātu.

Vienu gan es nesolu. Es nesolu pieklājīgi klusēt par problēmu, kuru visi redz. Mums nevajag politiku, kurā četrus gadus runā diplomātiski, lai tikai nevienu neaizvainotu.

Katrai problēmai ir vārds, risinājums un atbildīgais. Gribu politiku, kurā problēmas tiek nosauktas un atbildīgajiem uzdod konkrētus jautājumus.

Arī ministriem.

Un arī Ministru prezidentam.

Šodien mēs uzņemamies atbildību par lēmumiem, kuru sekas cilvēki jutīs daudz ilgāk par šīs valdības un šīs Saeimas pilnvaru laiku. Tie ietekmēs mūsu bērnu nākotni. Tie ietekmēs mūsu valsts drošību – ekonomisko, uz robežām un valsts iekšienē. Tie ietekmēs cilvēku ticību savai valstij: pārliecību, ka šeit ir vērts strādāt, veidot ģimeni, īstenot sapņus, attīstīt uzņēmumu un plānot nākotni.

Latvijas cilvēki mums ir uzticējuši tiesības lemt. Par savu lēmumu sekām mums būs jāatbild.

Pēdējās nedēļās daudz runāts par valsts finansēm. Kāpēc jāpārtrauc izšķērdību tagad un kādas sekas mūs sagaida pēc četriem gadiem. Izskaust izšķērdību un pārmaiņas ir šī laika atslēgas vārdi. Saprotu, ka šīs runas cilvēkos rada bažas. Mūsu pienākums ir uz tām atbildēt: skaidri pateikt, kāpēc lemjam tieši tā un kādas sekas būs rīcībai, kādas savukārt bezdarbībai.

Latvijas ekonomikai jāaug straujāk, un valsts izdevumi jāsamēro ar mūsu iespējām. Augošs parāds nozīmē augošus maksājumus par tā apkalpošanu. Tā ir nauda, ko maksājam mēs visi. Nauda, ko atņemam paši sev, lai pelnītu aizdevēji, kamēr pašiem josta jāsavelk arvien ciešāk.

Aizņemties attīstībai ir pamatoti, ja ieguldījuma atdeve ir rūpīgi izvērtēta. Taču segt ikdienas izdevumus ar jauniem parādiem nozīmē pārcelt šodienas rēķinus uz rītdienu. Par mūsu šodienas lēmumiem rīt maksās mūsu bērni. Viņi mums vai nu pārmetīs, ka

nebijām pietiekami tālredzīgi un stipri, vai pateiks paldies, ka bijām izlēmīgi.

Vēlētāji 3. oktobrī nobalsoja par pārmaiņām. Mūsu pienākums ir tās īstenot un uzticību attaisnot ar paveikto.

Strādāsim gudrāk un Latvija augs ātrāk.

Ko tas nozīmē? Samazināsim valsts pārvaldes izmaksas. Panāksim, lai iestādes strādā ātrāk un savus lēmumus pamato cilvēkiem saprotamā valodā. Mazināsim birokrātisko slogu iedzīvotājiem un uzņēmumiem. Skaidri definēsim, kurš atbild par rezultātu. Un valsts naudu novirzīsim tur, kur tā sabiedrībai dod vislielāko labumu.

Jaunajai valdībai ir četras prioritātes: drošība, izaugsme, finanšu disciplīna un efektīva valsts pārvalde.

Pirmā ir Latvijas drošība. Bruņoto spēku kaujas spējas, aizsargāta robeža, civilā aizsardzība un gatavība krīzēm. Aizsardzībai piešķirtajai naudai jāpārtop reālās spējās. Par katru ieguldījumu jāspēj pateikt, kā tas stiprina mūsu gatavību aizsargāt valsti. Turpināsim atbalstu Ukrainai un sadarbību ar sabiedrotajiem.

Otrā ir straujāka ekonomikas izaugsme. Ar taupīšanu vien pārticīgu Latviju neuzcelsim. Uzņēmējam vajadzīgi skaidri noteikumi, paredzama valsts rīcība un savlaicīgi lēmumi. Investīciju projekti nedrīkst gadiem iestrēgt saskaņojumos.

Trešā ir finanšu disciplīna. Skaitļi ir skarbi: budžeta deficīts tuvākajos gados ik gadu pārsniegs 3 % no IKP, un brīvas naudas pat esošām iecerēm nav. Tāpēc izdevumus pārskatīsim rūpīgi un līdzekļus mērķtiecīgi novirzīsim prioritātēm. Katram jaunam pastāvīgam izdevumam jābūt skaidram finansējuma avotam. Katram lielam projektam – vai varam to atļauties.

Ceturtā ir valsts pārvalde, kas strādā cilvēkam. Valsts pārvalde strādā sabiedrībai, nevis sabiedrība – valsts pārvaldei.

Jostas savilkšana sāksies ar mums pašiem – ar politiķu, valsts pārvaldes un Saeimas tēriņiem.

Katram ministram būs konkrēti mērķi, uzdevumi un termiņi. Sabiedrība redzēs paveikto un saņems skaidrojumu par kavēto. Tas attiecas arī uz mani.

Mums visiem ir viena Latvija.

Valstiskums, drošība, latviešu valoda, kultūra un mūsu valsts nākotne ir kopīgas vērtības. To aizsardzība ir svarīgāka par jebkuras partijas vai iestādes interesēm. Mainās valdības, mainās ministri – šīs vērtības paliek. Tās nosaka gan mūsu valsts virzienu, gan mūsu robežas.

Tāpēc katru lēmumu šī valdība pieņems, vadoties pēc sešiem principiem.

Pirmais. Stiprinām Latvijas valstiskumu, latviešu valodu un kultūru.

Otrais. Drošība pirmajā vietā. Sargājam Latvijas neatkarību un stiprinām tās starptautisko ietekmi.

Trešais. Neizšķērdējam, sākot ar valdību, taisnīgi, ar efektīvu un atbildīgu valsts pārvaldi.

Ceturtais. Paātrinām ekonomikas izaugsmi un ceļam cilvēku labklājību.

Piektais. Nepieļaujam korupciju un izšķērdību.

Sestais. Sargājam cilvēktiesības, stiprinām ģimenes, veicinām dzimstību un Latvijas cilvēku atgriešanos dzimtenē.

Pārmaiņām vajadzīgs sabiedrības atbalsts un uzticība. Uzticību nevar pieprasīt. Tā jānopelna – ar atklātību, atbildīgu rīcību un

darbiem. Uzklausīsim cilvēkus un atklāti skaidrosim arī grūtos lēmumus. Datus par valsts izdevumiem un sasniegto publicēsim tā, lai tie būtu pieejami un saprotami ikvienam. Lai katrs var pārbaudīt, kā pildām solīto. Pārmaiņu mēraukla būs viena: konkrēti uzlabojumi cilvēku ikdienā.

Latvijas valsts ir daudz stiprāka, nekā reizēm paši domājam. Taču arī stipra māja ir jākopj.

Kas notiek ar māju, kurai gadiem tek jumts? Tā lēnām sāk grūst. Diemžēl tieši tas noticis ar māju, ko saucam par savu valsti. Gadiem budžets ir lāpīts, domājot, kā piesegt un kur aizņemties, nevis kā nopelnīt.

Es varētu ilgi uzskaitīt, kurš to nelaboja. Taču, iepriekšējo valdību lēmumu sekas ir jāizvērtē, bet to kļūdas nedrīkst kļūt par attaisnojumu mūsu pašu neizdarībai.

No šodienas māja ir mūsu atbildība.

Pusgads ir pietiekami ilgs laiks, lai saprastu, cik lielas ir problēmas.

Diemžēl tas ir pārāk īss laiks, lai tās atrisinātu. Jāsāk ar caurā jumta nomaiņu. Pēc tam ķieģeli pa ķieģelim jāpārcilā visa māja.

Godātie deputāti!

Maijā es lūdzu nolikt malā intrigu zobenus, dunčus un nazīšus. Daži tos tiešām nolika. Daži pa šo laiku uzasināja.

Nekas – mugura man ir plata.

Maijā arī teicu, ka mums nav jākļūst par labākajiem draugiem, bet saprātīgiem partneriem gan jābūt. Šodien koalīcijai ir 51 balss. Tas nozīmē, ka neviens koalīcijas deputāts četrus gadus nedrīkst halturēt.

51 balss nozīmē disciplīnu koalīcijā un cieņu pret opozīciju.

Maijā teicu, ka man grūti sadzīvot ar mūžīgo dalījumu pozīcijā un opozīcijā. Mēs visi simts esam devuši vienu un to pašu zvērestu.

Toreiz apsolīju, ka manas durvis būs atvērtas. Šodien konkrēts solījums: ar opozīcijas frakcijām tikšos regulāri.

Labs priekšlikums ir labs neatkarīgi no tā, kurš to iesniedzis. Tikai runāsim godīgi par cenu. Kas piedāvā jaunus izdevumus, lai pasaka, no kā to maksāsim. Kas noraida risinājumu, lai piedāvā citu vietā.

Saudzības režīmu nelūdzu arī šoreiz. Dariet savu darbu. Asa kritika tur valdību modru.

Būs brīži, kad reitingi kritīs un man ieteiks piebremzēt. Es uzklausīšu argumentus, ja tie būs pamatoti, - ņemšu vērā. Bet atpakaļ negriezīšos. Ātrumposmā atpakaļgaitas nav.

Kolēģi!

41 mandāts nav balva. Tas ir avanss – par cerību, par pirmajiem darbiem un par atklātu valodu. Avanss ir jāatstrādā. Un tas mums jāatceras katru dienu.

Maijā es šeit rādīju sava tēva grāmatu "Neiespējamā misija". Pusgads man iemācīja, ka misija ir grūtāka, nekā toreiz domāju. Bet vārdu "neiespējamā" es joprojām svītroju.

Mēs zinām, ko darīt tālāk. Un mums ir drosme darīt un mainīt. Nebaidoties no problēmām, no kļūdām un no asiem vārdiem..

Maijā teicu, ka Latvija var kļūt par labāko valsti pasaulē bērniem. Šodien to atkārtošu. Viņu dēļ mums jābūt izlēmīgiem.

Tāpēc aicinu mūs visus šodien apsolīt sev un cits citam: savu laiku veltīsim stiprai, drošai un saimnieciskai valstij. Runāsim tiešu valodu. Cienīsim vēlētājus, ik mirkli atceroties, ka tikai viņu dēļ un tikai pateicoties viņiem mēs esam šeit.

Mūsu komandai ir dota iespēja, dota uzticība, dots vēsturisks mirklis pagriezt Latvijas nomaldījušos kuģi atpakaļ uz kursa, atpakaļ uz izaugsmes kursa, kas atgriezīs labklājību, drošību un uzticību valstij. Es paļaujos uz katru no jums, jo komandā ir spēks,

jo sabiedrība mums uzticās! Atceraties, aiz katra no mums ir mūsu vēlētājs, kurš mūs ievēlēja ne jau par skaistām acīm, bet par solījumu un ticību, ka mēs ieviesīsim pārmaiņas - padarīsim Latviju par labāku, drošāku un pārtikušāku valsti mūsu bērniem!

Kopā veidosim rīcības valsti. Drošu, vienotu, atbildīgu.

Lūdzu Saeimas uzticību šai valdībai.

Dievs, svētī Latviju!